

Duitse helmen tonen zich in Bokrijk

Expo ‘Dit zijn wij’ verzamelt betonhelmen provinciaal WO1-project

Als soldaten die teruggekeerd zijn van het front. Getekend door vier jaar oorlog. Zo zijn de 44 Duitse Stahlhelmen die de Eerste Wereldoorlog in de 44 Limburgse gemeenten herdenken, terug samengekomen in Bokrijk. Voor de laatste keer vindt daar de provinciale WO1-tentoonstelling plaats, daarna krijgen de helmen hun definitieve rustplaats op het slagveld in Halen.

Timmie VAN DIEPEN

Gedeputeerde Igor Philtjens en Sandro Claes van de provinciale erfgoeddienst. FOTO JEFFREY GAENS

“Dit zijn wij.” Onder die noemer werden gisteravond met een spectaculaire lichtshow de 44 beschilderde en bekunstelde helmen onthaald in het domein Bokrijk. De afgelopen maanden werden de 44 betonnen afgietsels van een Duitse Stahlhelm - 2 ton elk - verdeeld over de 44 Limburgse gemeenten. “We hebben de gemeenten uitgedaagd om het verhaal dat onder de helm zit (en dat via een QR-code kan worden opgeroepen) creatief uit te beelden op het monotone betonnen oppervlak”, zegt gedeputeerde voor Cultuur Igor Philtjens (Open Vld).

Miniatuurhelm

Het resultaat is even divers als knap. De ene al iets beter geslaagd dan de andere, maar achter elke helm zit duidelijk een verhaal. De afgelopen maanden deden kunst-

naars, verenigingen, zelfs hele dorpen, er alles aan om dat verhaal het best te veruitwendigen. Tot grote tevredenheid van de provincie. “We hebben met dit project echt alle Limburgers bereikt”, zegt Philtjens, die er ook aan toevoegde dat elke gemeente later nog een miniatuur van de helm zal krijgen. “Met maar een bedoeling: we mogen niet vergeten wat er 100 jaar geleden is gebeurd.”

→ Expo ‘Dit zijn wij’, nog tot 7 juni in Domein Bokrijk. Tegelijkertijd loopt er ook de provinciale WO1-tentoonstelling.

→ Maandag vindt u bij uw krant een gids voor de tentoonstelling, met uitgebreide informatie over elke helm

→ Helmen krijgen definitieve rustplaats op slagveld Halen

Na afloop van de expo in Bokrijk krijgen de helmen een definitieve laatste rustplaats in een permanent herinneringspark langs de Betserbaan in Halen. De provincie heeft afgelopen week beslist dat Halen daarvoor beter geschikt is dan Leopoldsburg.

Het herinneringspark in Halen komt midden op het slagveld te liggen waar op 12 augustus 1914 het Belgische leger de Duitse opmars even kon tegenhouden. Bij de veldslag vielen 160 Belgische en 140 Duitse doden. “De gekozen plek aan de Betserbaan ligt langs het fietsroutenwerk, wat belangrijk is voor de

ontsluiting, maar ligt ook midden tussen de natuur”, zegt gedeputeerde Philtjens. “Dat is belangrijk omdat het herinneringspark niet alleen moet dienen om na te denken over het verleden - en wat er op die plek gebeurd is - maar ook over het heden en de oorlogen die er nog altijd overal ter wereld worden gevoerd.”

Dilsen-Stokkem

Kunst

Zonder twijfel het meest geslaagd als kunstwerk is de helm van Dilsen-Stokkem. Kunstenaar Ludoo Boonen verbeeldde met gerecycleerd materiaal hoe twee personen onder de helm uitkruipen, een symbool voor de zware last van de Duitse bezetting. De lokale prikkeldraad die link met Dilsen-Stokkem zit in de wordt doorgeknipt door het duo. Een verwijzing naar de honderden ontsnappingspoelektrische draad aan de grens.

Halen

Symboliek

Blinken doet de helm van Halen zeker. Yvan Thijs en Walter Cox van de Kunstkring Halen bevestigden tientallen metalen plaatjes op de helm, waardoor het gevaarte fonkelt in de zon, zoals de Duitse metalen helmen die op 12 augustus 1914 waren achtergebleven op het slagveld in Halen. Het vormde de aanleiding voor het gedicht over de ‘Slag der Zilveren Helmen’, waarmee de Loksbergse pastoor August Cuppens de veldslag vereeuwigde.

Ham

Participatie

“De helm van Ham is een typisch voorbeeld van de participatie die we met dit project wilden bereiken”, zegt Sandro Claes van het provinciaal centrum voor cultureel erfgoed. “Op de helm staan niet alleen de oud-strijders uit Ham, maar hebben alle 28 kinderen die in 2014 in Ham werden geboren ook hun hand- en voetafdrukje achtergelaten. Zoals de pasgeboren Dax Sybers, die zo verenigd werd met betovergrootvader en oud-strijder Joseph Lievers.

